

[Niels Westerby.]

fællesmarkedet, heller ikke hvis Norge bliver optaget i fællesmarkedet, og heller ikke hvis Sverige får en ordning om en tilslutning. Sådan har jeg nærmest forstået det, og når hr. Aksel Larsen har talt om, at det nordiske samarbejde må uddybes og styrkes, har jeg nærmest forstået det som et klart nej under alle omstændigheder til fællesmarkedet. Her er det, jeg gerne vil have lov til at fremhæve, at hvis England og Norge optages i fællesmarkedet og Sverige får en tilslutning, så vil over 80 pct. af Danmarks landbrugs-eksport være uden for dette store, brede europæiske marked, og henvend to tredjedele af Danmarks industrieksport vil være uden for det. Jeg tror ikke, at Danmark vil have realistiske, praktiske muligheder for at klare en sådan situation; det tror jeg man godt kan se i øjnene. Danmark vil ikke få andel i den europæiske udvikling, og det vil få smertelige følger både økonomisk, politisk og kulturelt. Jeg er personlig ikke i tvivl om, at efter en mindre årrække vil man i Danmark måtte sande, at det er gået frem i Europa i almindelighed og ikke her, og man må foretage en smertelig omvurdering og gå til Canossa og bede om at blive medlem alligevel. Men de tabte år er betydningsfulde. De har gjort, at vi er sakket agterud i forhold til det øvrige Europa, og det vil ved en senere optagelse betyde, at Danmark vil få færre chancer for at hævde sig i den europæiske udvikling, og det er netop det, der er så vigtigt.

Jeg har med interesse bemærket mig, at stats- og udenrigsministeren har givet udtryk for, at han om jordlovgivningen vil forhandle med alle folketingets partier. Jeg siger det ikke, fordi jeg er bange for, at stats- og udenrigsministeren skulle se forskellige partier hen over hovedet, men jeg håber, at han virkelig også mener det, at det er en reel tilkendegivelse, og vi glæder os til praktisk og energisk at deltage i arbejdet, fordi vi mener at have noget at bidrage med, også når det gælder jordlovgivningen og hele den vigtige side af sagen, der drejer sig om at bevare dansk jord på danske hænder i den situation, som vi går ind på i det brede europæiske samarbejde.

Derimod må jeg sige, at det er selvfølgelig en meget vigtig beslutning, vi tager i

dag, at ansøge om et medlemskab i fællesmarkedet. Det er en virkelig vidtgående beslutning, og den kan få historiske følger. Men jeg mener også at have konstateret af den debat, der har fundet sted i eftermiddag, og det dagsordensforslag, som hr. Aksel Larsen har stillet, og som er diametralt modsat det, regeringen beder om, at dette, så vidt jeg kan skønne, er en meget alvorlig belastning for fortsættelsen af det samarbejde, som regeringen har indledt med det folkesocialistiske parti. Jeg tvivler meget på, at det vil være muligt at mobilisere det økonomiske og erhvervspolitiske beredskab, som både handels- og markedsministeren og stats- og udenrigsministeren har talt om, med et folkesocialistisk parti, der ikke står bag den udenrigspolitiske beslutning om et bredt europæisk samarbejde, som gør dette økonomiske beredskab nødvendigt. Jeg tror altså derfor, at statsministeren og regeringen i det hele taget må overveje sin situation meget nøje i lyset af det, der her er sket. Jeg tror, at statsministeren vil kunne bidrage til en politisk afklaring ved at foretage en omvurdering.

Jeg vil gerne til slut præcisere, at der ikke kan blive tale om til sin tid, at vi stemmer for at indtræde i fællesmarkedet, hvis det ikke sker sammen med England. En isoleret dansk indtræden betragter vi som en hasarderet politik både økonomisk og politisk og kulturelt. Derfor må vi fastholde, at selv om det i hr. Per Hækkerups og hr. Per Federspiels dagsordensforslag kun er præciseret, at forhandlingerne skal ske sammen med England, så vil vi til sin tid også gøre gældende, at optagelse skal ske sammen med England. Men heri vil også rent praktisk komme til at ligge, at Norge, så vidt jeg kan vurdere det, vil blive optaget, og Sverige vil få en tilslutning. Det er jo også udtrykt i det dagsordensforslag, som hr. Per Hækkerup og hr. Per Federspiel har stillet, at man her i folketinget forventer, at Norge og Sverige får klaret deres samarbejdsforhold med fællesmarkedet. Hvis denne forventning ikke skulle blive opfyldt — hvis altså denne forventning skulle glide bort i den forstand, at Sverige ikke får en tilslutning og Norge ikke bliver optaget — så må man naturligvis stå frit her i det høje ting, og dér må jeg sige, at en mur imellem